

kvaliteti spada v vrh slovenske vokalne glasbene kulture.

Podjetni in prizadevni Davčarji prirejajo zadnja leta že tradicionalni dan teric, t. j. etnografsko-folklorna prireditev, na kateri med zabavnim in kulturnim programom pokažejo razna zanimiva kmečka opravila, med temi predvsem, kako ženske tarejo lan. Tamkajšnje prosvetno društvo ima za pripravo tega dne kar polne roke dela.

Med bolj delavne je vsekakor šteti prosvetno društvo »Janez Luznar« v Selcih in prosvetno društvo »Bratov Biček« v Dražgošah, ki med letom organizirata po nekaj družabnih in kulturnih prireditev.

Lepo se je že tudi začel uveljavljati dekliški sestet na Bukovici, ki je že imel nekaj javnih in lepo uspelih nastopov.

S tem gotovo še niso našteje vse skupine, ki v Selški dolini delujejo. Vsekakor je družabno ter kulturno-prosvetno delovanje v dolini živahno in pestro in zasluži poseben opis, saj je prav, da z delom, uspehi in programi seznanimo kar največ občanov, vsaj tistih v Selški dolini.

O p o m b a : Avtorju članka so navedene podatke posredovali Jože Mohorič, Matevž Šmid, Janko Logar, Niko Sedej in Mici Benedičič. Fotografije sta posodila Mici Benedičič in Matevž Šmid.

Ciril Zupanc

DRUŽBEN PLAN RAZVOJA ŠKOFJELOŠKE OBCINSKE KULTURNE SKUPNOSTI 1976—1980

(Vsebinski del)

I. REDNA DEJAVNOST ZAVODOV IN DRUŠTEV

Loški muzej

Da bi dosegel Loški muzej v družbenem planu razvoja občine zapisano število obiskovalcev (25.000 do 30.000), so nujni posegi v preurejevanje muzejskih zbirk. Prav zbirke so v zadnjem obdobju doživljale strokovne izpopolnitve, ki so celotno podobo muzeja bistveno spremenile. Prikaz zgodovine bi morali začeti z dobro pripravljeno arheološko zbirko. Le-ta bi morala vsebovati gradivo od prazgodovine do visokega srednjega veka, ko z nastankom loškega gospostva prično svojo govorico obstoječe zbirke, ki bodo doživljale tudi v obdobju 1976 do 1980 skrbno nego, dopolnjevanje z novimi izsledki, vzdrževanje in brušenje do tiste mere, da bo obiskovalec lahko iz njih vsebine največ pridobil. Za zaokroženo podobo muzeja je potrebno tudi primerno skleniti krog ogledovanja z novo zbirko, ki bo prikazovala dosežke v naši povojni socialistični dobi. S temi načelnimi smernicami so dani bistveni premiki pri oblikovanju muzeja in usmeritev za delo, trdno zasidrano v znanstvenem in strokovnem raziskovanju, ki se bo polno odražalo v tekoče postavljenih zbirkah za najširše množice, še posebej pa kot dopolnilo ob uvajanju celodnevne šole.

Arheološki oddelek

Arheološka slika loškega ozemlja, po današnjem stanju raziskav, je še zelo nepopolna. Slučajne najdbe nam dokazujejo, da je bilo področje naseljeno že od kasnega neolitika dalje. Redka sistematična raziskovanja so razjasnila posamezna ozka obdobja poselitve v času prazgodovine (Lubnik, gomile pri Retečah), medtem ko imamo za ostala obdobja le potrditev v slučajnih najdbah. Sedaj, ko ima muzej zasledeno delovno mesto arheologa, je naloga arheološkega oddelka v stalni kontroli na območju arheoloških terenov in občasna zaščitna raziskovanja na terenih, ki so ogroženi z gradnjami in drugimi posegi v zemeljski plasti.

Strokovno delo je v planskem obdobju usmerjeno v: ureditev delovnega prostora s priročno strokovno knjižnico, postopno ureditev bodočih razstavnih prostorov arheološke zbirke, inventariziranje gradiva, ki je že v muzeju in novo pridobljenih najdb, izdelava kartoteke, ureditev stare fototeke in priprava nove, prepariranje starega in novo pridobljenega gradiva, ureditev dokumentacije dosedanjih arheoloških izkopavanj in po potrebi prerisovanje slabše ohranjenih starih načrtov, ureditev gradiva v depozu glede na najdišče enote in oprema teh celot z napismi in vsebinskimi seznanji.

Planirane sistematične raziskovalne akcije, ki prvenstveno upoštevajo ogrožene

arheološke terene, hkrati pa zajemajo tudi vsa arheološka obdobja od prazgodovine do zgodnjega srednjega veka, so sledeče:

1. Izkopavanje v Žabnici. Akcija bo trajala 5 let zaporedoma in obsega naslednja dela: sistematično sondiranje za ugotovitev obsega projekta (kasnoantična villa rustica), sistematično raziskovanje objekta, konservacijo izkopanega objekta in prezentacijo in situ, izdelavo makete, geodetske izmere, izris načrtov, prepariranje in restavriranje gradiva, risanje in fotografiranje gradiva, analize gradiva, priprava gradiva za dokončno objavo ter priprava in postavitve razstave ter nato stalne zbirke ob zaključku izkopavanj.

2. Izkopavanje godeških in reteških gomil. Akcija bo trajala 4 leta zaporedoma in zajema raziskavo ogroženih gomil, izdelavo dokumentacije, prepariranje in restavriranje gradiva, pripravo za objavo in razstavo v muzeju ob zaključku izkopavanj.

3. Sondiranje poznoantičnih in staroslovanskih objektov. Akcija bo trajala 4 leta zaporedoma, vsako leto se bo sondiralo pri enem izmed navedenih objektov: pri cerkvi v Crnogrobu, v Gostečah, na Suhi in pri sv. Lovrencu. Vsaka akcija obsega izkop sond, izdelavo dokumentacije, prepariranje in izris gradiva ter pripravo za objavo.

4. Sondiranje limesa in šanc pri Oselici. Akcija bo trajala 1 leto in obsega izkop sond, izdelavo dokumentacije, prepariranje in izris gradiva ter pripravo za objavo. Strokovno posvetovanje arheologov ob koncu izkopavanj bo v okviru Slovenskega arheološkega društva.

Etnološki oddelek

Strokovno delo: Inventarizacija predmetov (inventarna knjiga, inventarni karton), stvarna kartoteka. Ureditev podatkov o materialni, socialni in duhovni kulturi v preteklosti in sedanjosti ter drugega gradiva v zvezi s stroko v kartotekah: zapiskov krajevnih in stvarnih registracij spomenikov na terenu, risb in načrtov, fotografij, negativov. Deponiranje predmetov in depojska kartoteka. Prepariranje in restavriranje predmetov. Knjižnica: ureditev etnološke literature, kartoteka, avtorska in sistematična ureditev (gesla).

Znanstveno raziskovalno delo ter terensko delo: Študije o glavnikastrstvu, klobučarstvu. Monografije: Gorenja vas, Sestranska vas, Trata, Lajše, Žirovski

vrh nad Gorenjo vasjo, Davča, Sorica, Danje. Študiji »Ljudski umetniki« in »Šege«. Kompleksno proučevanje načina življenja na podlagi vprašalnic v krajih: Gorenja vas, Trata, Lajše in Žirovski vrh nad Gorenjo vasjo (financira Raziskovalna skupnost Slovenije). Akcija bo trajala 1 leto, in sicer od leta 1976 do 1977. Leta 1978 delo na podlagi matrik in usnega izročila, ogled in zbiranje podatkov v krajih, kjer so živeli in kjer še žive ljudski umetniki (nadaljevanje začetega dela iz leta 1975). Sistematično zbiranje gradiva izumrlih in še živečih šeg in navad na območju Poljanske doline in Selške doline, Sorškega polja, Besniškega ozemlja ter Škofje Loke z okolico bo potekalo leta 1979. Leta 1980 monografska obdelava vasi: Davča, Sorica in Danje.

Oddelek za zgodovino in zgodovino NOB

Strokovno delo: Inventarizacija zgodovinskih predmetov in predmetov NOB, fotografiranje muzealij; inventarizacija fotografij (zgodovinskih in fotografij NOB). Knjižnica: ureditev časopisov, revij, znanstvenih in poljudnoznanstvenih knjig, ureditev avtorske in stvarne kartoteke.

Znanstveno raziskovalno delo obsega obdelavo tem za objavo:

1. Žrtve NOB na Škofjeloškem.

2. Kolonizacija sveta pod Ratitovcem s primerjavo poselitve v njihovi prejšnji domovini (Tirolska). Primerjava s kolonizacijo visokega srednjega veka v sosesstvu (Baška grapa s Sorico). Pregledati je treba gradivo v arhivih in zunaj naših meja.

3. Sodelovanje v okviru etnološke raziskave Gorenje vasi in okolice: pregled arhiva v raznih arhivih ter kaj se je o Gorenji vasi in okolici že pisalo.

4. Nekatere akcije bodo v prvi fazi imele bolj značaj raziskave, v drugi fazi pa bodo iz tega nastale razstave oziroma stalne zbirke:

Razstave: Leta 1976 — 100-letnica Gasilskega društva v Škofji Loki in zbiranje gradiva za razstavo o povojnem socialističnem obdobju; leta 1976—1977: zbirka o loških rojakih; leta 1977: razstava »Novci in kovanci na Loškem skozi stoletja«, zbiranje gradiva za zbirko o povojnem socialističnem obdobju; leta 1978: razstava »Kmet v Selški dolini od 16. do 18. stoletja« (prezentacija magistrske naloge) in ureditev stalne zbirke »Naše povojno socialistično obdobje«;

leta 1979: razstava »Spomeniki NOB na Loškem«; leta 1980: razstava »Naši kraji na starejših fotografijah«.

— Dopolnjevanje zbirke: Oddelek NOB bo stalno dopolnjevan z novimi fotografijami in dokumenti, preurejene bodo zbirke o cehih na loškem gospodstvu.

— Terensko delo bo usmerjeno na zbiranje gradiva za razstave, ki so planirane.

Galerija: Vsako leto bo približno 10 likovnih in muzejskih razstav, prirejenih doma ali izposojenih iz drugih muzejev in galerij.

Restavriranje in prepariranje: Na leto je planirano restavriranje vsaj 10 slik in restavriranje ter prepariranje predmetov za vse zbirke in razstave v muzeju.

Odkupi predmetov: Vsako leto je treba zagotoviti za odkup predmetov (načrti in iznenadni) sredstva, ker brez odkupa ni mogoče več dopolnjevati muzejskih zbirk.

Knjige: Za izpopolnitev strokovne knjižnice predvideva muzej vsako leto nakup novih knjig in vezavo starih.

Knjižnica »Ivan Tavčar«

Knjižnica »Ivan Tavčar« v Škofji Loki skrbi po zakonu o knjižnicah za javno knjižnično mrežo po normativih, ki so enotni za celotno knjižnično mrežo SRS. Z izpopolnitvijo normativov bi bil tudi zaključen razvoj knjižnične mreže v občini, ki v končni fazi izpolnjuje zahteve, da naj bi vsak občan čimprej lahko prišel do zaželene knjige in ta naj izobrazuje predvsem tudi naše samoupravljavce.

Knjižnično mrežo škofjeloške občine v dosedanjem razvoju utesnjuje pomanjkanje denarja za nabavo novih knjig, ki so vsako leto dražje, in pomanjkanje dovolj velikih, primernih prostorov za delo. Prav ta dva problema razrešuje srednjeročni načrt. Predvideva tudi vertikalno povezavo knjižničarstva v regiji (z nabavo skupnega bibliobusa in ostalih sodelovanjem) in z republiško matično službo ter poslovno skupnostjo knjižnic (oprema itd.). V horizontalni povezavi predvideva razširitev knjižnične mreže na celotno področje občine z ureditvijo nadaljnjih izposojevališč. Istočasno predvidevamo sanacijo oziroma vključitev še vseh obstoječih društvenih knjižnic in nabavo bibliobusa (skupaj s Kranjem in Tržičem) za potujočo knjižnico.

Prostori: V Škofji Loki bi se morala knjižnica najkasneje leta 1977 preseliti v nove, veliko večje prostore, ker so sedanjí že sedaj pretesni. Možnosti se kažejo v sedanjih prostorih Ljubljanske banke. Ta lokacija je zaradi bližine šol in strogega centra izredno primerna, posebno, ker ni izgledov za gradnjo novega kulturnega doma. — Na Trati je v letih 1975-76 predvidena preselitev izposojevališča iz sedanje kleti samskega doma v prizidek osnovne šole »Cvetko Golar«. — V Žirih je v letih 1975/76 predvidena preselitev in sanacija knjižnice. Prostore bo določila Krajevna skupnost skupno z lokalnimi faktorji. — V Železnikih je knjižnica sanirana v primernih prostorih. — V Gorenji vasi bo glede na razvoj rudnika treba knjižnici zagotoviti posebne prostore v šoli ali kjer koli, ker ne bo mogla biti več na hodniku pred telovadnico! Dodati bo treba tudi knjige v srbohrvaškem jeziku. — V Selcih in Poljanah je za leti 1978 in 1979 predvidena sanacija društvenih knjižnic in ureditev izposojevališč. Zagotoviti bo treba primerne prostore preko krajevnih skupnosti. — V Podlubniku bo glede na razvoj naselja, ki je sorazmerno zelo oddaljeno od knjižnice, treba z zaključkom izgradnje ustanoviti tudi izposojevališče Podlubnik.

Delavci v knjižnici: Sedaj je v knjižnici redno zaposlen 1 bibliotekar, 2 višja knjižničarja in 1 knjižnični manipulant, dopolnilno pa snažilka in računovodja. V obdobju 1976—1980 bi zaposlili še 2 višja knjižničarja in 1 knjižničnega manipulanta. Struktura zaposlenih v letu 1980: 1 bibliotekar, 4 višji knjižničarji, 2 manipulanta, 1 računovodja in 1 snažilka, skupaj 9 zaposlenih poleg dopolnilno zaposlenih v izposojevališčih.

Nabava knjig: Treba bo izboljšati razmerje med leposlovjem in poljudnoznanstveno literaturo v korist slednje. To razmerje naj bi bilo v letu 1980 vsaj 30 : 70. Letna nabava se bo zviševala in dosegla leta 1980 normativ 1 novo knjigo na 5 prebivalcev občine. S to nabavo se bo povečal tudi knjižni fond in dosegel normativ 2 knjigi na prebivalca v fondu javne knjižnične mreže.

Izposoja: Z intenzivnejšim poslovanjem izposojevališč, povečanjem knjižnega fonda in ureditvijo prostorov bo močno narasla izposoja, ki bo dosegla v letu 1980 skoraj 5 knjig na prebivalca (s čitalnico) ali 4 knjige na prebivalca v izposoji na dom.

Obiskovalci: Z razširitvijo knjižnične mreže bo leta 1980 obisk dosegel poprečje 2 obiska letno na občana, v članstvu knjižnice pa bo vključenih najmanj 20 odstotkov prebivalcev občine Skofje Loke.

Odprtost: V letu 1980 naj bi bila knjižnična mreža odprta 5 do 10 minut dnevno na prebivalca. S tem se bo povečala tudi možnost, da pridejo bralci do knjige v času, ki jim je najbolj primeren. Knjižnična mreža se bo vključila tudi v uvajanje celodnevne šole.

Z ureditvijo prostorov bi se povečale tudi ostale dejavnosti knjižnice: razstavna dejavnost, ure pravljic, literarni večeri itd., kar v dosedanjih, utesnjenih prostorih ni možno. Letno bodo vsaj štiri tematske ali jubilejne razstave, ki bi bile povezane tudi z zbiranjem domoznanskega gradiva, tedenske ure pravljic za otroke in občasni literarni večeri in druge prireditve. Osnovno vodilo razvoja pa je povezava z delavci v delovnih kolektivih in omogočati vsem občanom dostop do primerne knjige.

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Škofja Loka si je za bodoče plansko obdobje zadala precejšnje naloge, katere je, ob ustreznih finančni podpori, tudi pripravljena izvršiti. Osnovna dejavnost zveze bo vsekakor tudi v bodoče posvečena delu z društvi in skupinami, skrbi za čimbolj kvalitetno in kvantitetno delo, skrbi za ustrezno izobraževanje vodilnega kadra v društvih in skupinah in čim večji množičnosti delovanja društev in skupin.

V zvezi je včlanjenih 16 društev in skupin, ki pa imajo v svojih sestavi še mnoge sekcije, tako da je na tem področju potrebnega veliko dela. Prav ta razvejnost pa postavlja pred naše odgovorne dejavnike naloge, da nudijo delujočim kulturnim skupinam vsestransko strokovno, organizacijsko in materialno podporo, saj prav te skupine nudijo kulturne dobrine najširšemu krogu delovnih ljudi. Prav tako bo delo zveze tudi v bodoče grajeno na samostojnih prireditvah, kot so revije dramskih in revije vokalnih skupin v občinskem merilu, organizacije proslav ob kulturnih in drugih praznikih, organizacija gostovanj naših kulturnih skupin v zamejstvu, zlasti na Koroškem in v Italiji in njihovih skupin v naši občini, kot je to bilo že v letošnjem

letu. Poiskali pa bomo tudi možnosti sodelovanja na kulturnem področju s pobratenimi mesti, posebej še s Smederevsko Palanko. Nadalje bo zveza tudi v bodoče skrbela za gostovanja drugih gledaliških odrov, kot so Prešernovo gledališče iz Kranja, Mestno gledališče ljubljansko in druge kulturno-umetniške skupine, kajti prav Zveza kulturno-prosvetnih organizacij naj bi v bodoče še bolj kot doslej bila organizator in posrednik kulturnih akcij v občini.

Zaradi izrednega pomanjkanja predvsem režiserskega kadra v društvih in tudi pevovodij, bo zveza primorana tudi v bodoče organizirati potrebne seminarje, delno v organizaciji Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije in delno v lastni organizaciji. Vsa društva in skupine delujejo na popolnoma amaterski osnovi in razen izjemnih primerov tudi vsa dolga leta brez plačila. Zato se čuti zveza dolžna, da takim zaslužnim kulturnim delavcem podeli vsako leto nekaj pismenih priznanj v zahvalo za dolgoletno požrtvovalno delo na kulturnem področju.

Krajevna skupnost Škofja Loka

Loški oder, ki je nastal z združitvijo Loškega gledališča in eksperimentalne skupine Oder—Galerija (število članov 58), bo pripravil letno po 3—4 premiere s 6—8 gostovanji.

Vokalni oktet »Jelovica« sodi med najkvalitetnejše pevске skupine v Sloveniji. Oktet bo leta 1976 obvladal 36 pesmi in imel 26 nastopov, leta 1980 pa bo imel v programu 60 pesmi in 36 nastopov.

Komorni pevski zbor »Loka« (28 članov) predvideva delovanje na vseh pomembnejših prireditvah v občini, snemanja na RTV, sodelovanje z zbori in skupinami v zamejstvu, zlasti v pobratenih mestih.

Pevski zbor Društva upokojencev (25 članov). Program obsega vsako leto en samostojen koncert v Škofji Loki, gostovanja po obeh dolinah, sodelovanje na Gorenjskem in republiškem srečanju pevskih zborov upokojencev in nastope na proslavah.

Ženski vokalni kvartet nastopa na prireditvah komornega značaja letno 10 do 15-krat in v takem obsegu namerava nadaljevati svoje delo.

Pihalni orkester ima trenutno le 20 članov, v prihodnjih letih pa namerava orkester številno članov povečati. Vsako leto bo pripravil en samostojen koncert, sodeloval na vseh revijah in prereditvah

promenadna koncerta. Sodeluje še na komemoracijah, pogrebnih svečanostih, na proslavah in budnicah. V letu 1976 bo praznoval 50-letnico delovanja.

Krajevna skupnost Reteče

KUD Janko Krmelj deluje že preko 30 let. V svojem sestavu ima dramsko sekcijo, moški pevski zbor in tamburaški orkester »Bisernica« s starejšo in mlajšo skupino. Dramska sekcija bo od leta 1976 dalje pripravila vsako leto vsaj eno odrsko delo s 5—8 predstavami, pevski zbor in tamburaški orkester bosta pripravila 10—15 samostojnih nastopov, letno pripravita vsak po 5 novih skladb, skupaj pa pripravljajo tudi proslave ob praznikih, katere bodo v bodoče še bolj kvalitetne. Leto 1976 je jubilejno leto kulturno-umetniškega društva in tamburaškega orkestra.

Krajevna skupnost Sv. Duh

KUD Ivan Cankar ima aktivno dramsko sekcijo in moški pevski zbor z dolgoletno tradicijo in visoko kvalitetno ravnanje. Dramska sekcija bo pripravila po dve premieri v sezoni z 12 gostovanji. S pevskim zborom, ki bo imel 6 samostojnih nastopov na leto, bodo sodelovali tudi na proslavah in komemoracijah.

Krajevna skupnost Poljane

KUD Ivan Tavčar je zaradi kadrovskih težav šele v sezoni 1974/75 ponovno uživel. Posamezni člani po potrebi sodelujejo tudi pri Loškem odru. Planirajo najmanj eno odrsko delo z 8 gostovanji in 2—3 predstave na domačem odru na leto.

Krajevna skupnost Javorje

KUD Anton Ažbe ima v svojem sestavu folklorno skupino, dramska skupina pa bo še naprej redno pripravljala proslave in 1 odrsko delo; skupno ima 40 članov.

Krajevna skupnost Lučine

KUD Zala združuje 18 mladih, ki bodo vsako leto pripravili 1—2 odrski deli s po 2—3 predstavami doma in najmanj 8 gostovanji. Skupaj z drugimi krajevnimi organizacijami bodo kot doslej pripravljali proslave ob občinskih, državnih in kulturnih praznikih.

Krajevna skupnost Gorenja vas

V okviru KUD Ivan Regen delujeta Gorenjevaški oktet in 40-članski Foto

klub. Oktet bo nastopal na proslavah v občini in izven nje, sodeloval na revijah ZKPO in na srečanjih oktetov v Št. Jerneju in drugod. Vsako leto bo naštudiral po 5 novih skladb. Foto klub bo redno pripravljaval razstave doma in v tujini kot doslej, njegova pomembnost pa je v uspešnem delu z mladino.

KUD Blegoš deluje na Hotavljah in ima 30 aktivnih članov. Dramska sekcija pripravlja predvsem proslave ob raznih praznikih in gostovanja drugih dramskih skupin.

Krajevna skupnost Trebija

KUD Trebija je pred leti moralo prenehati z delom, ker je požar uničil prostore in že nekaj let si skupno z ostalimi organizacijami, predvsem z izredno aktivnim gasilskim društvom, prizadevajo te prostore dograditi in usposobiti za delo. Kolikor jim bo v letu 1975 uspelo z deli končati, bodo pripravili 1 dramsko delo in več proslav.

Krajevna skupnost Sovodenj

KUD Boštjan Jezeršek uprizori letno najmanj eno gledališko delo z 1—3 predstavami in 6—9 gostovanji. V sestavu društva deluje kino, pripravljajo praznovanje Dedka Mraza, ki ga organizirajo po podjetjih, redno pripravljajo proslave ob krajevnih, občinskih in državnih praznikih. Tak delovni plan bodo obdržali tudi v bodoče.

Krajevna skupnost Žiri

DPD Svoboda združuje 6 sekcij, v katerih deluje 170 članov. Dramska sekcija ima 40 članov, v vsaki sezoni bo pripravila 1—2 odrski deli s predstavami in vsaj 4 gostovanja. Organizirala bo proslave. Foto sekcija ima 25 članov, letno bo pripravila vsaj 1 tečaj in 1 razstavo. Kino sekcija ima 8 članov in letno 140 predstav. Kviz sekcija ima 40 članov, pripravili bodo po 1—2 kviza letno. Moški pevski zbor šteje 25 pevcev in bo imel letno 10—12 nastopov. Godbeno-pevska sekcija šteje 68 članov in obsega številčno in kvalitetno najmočnejšo pihalno godbo v občini in 20-članski moški pevski zbor; godba bo letno naštudirala 11 novih skladb in imela 40 nastopov, pevski zbor pa bo naštudiral 15 novih pesmi in imel približno 20 nastopov.

Krajevna skupnost Bukovica

KUD Bukovica ima dramsko sekcijo, ki bo pripravila proslave ob vseh po-

membnejših dnevih v letu in vsaj po 1 odsko delo z 2 predstavama doma in do 5 gostovanj na leto. Dekliški sekstet bo sodeloval na proslavah in komemoracijah, snemal na TV in pripravil vsaj po 1 samostojni nastop letno.

KUD Bukovšiča pripravi letno po 1 premiero s 5 gostovanji. Sodeluje tudi na proslavah in spominskih slovesnostih.

Krajevna skupnost Selca

KUD Janez Luznar: Dramska sekcija bo vsako leto pripravila 2—3 odrska dela, imela bo 10—12 predstav na domačem odru in na gostovanjih. Mešani pevski zbor bo letno pripravil po 4 javne nastope in naštudiral 3—5 novih pesmi.

Krajevna skupnost Železniki

DPD Svoboda obsega močno, vsestransko dejavnost od odrskih uprizoritev, raznih proslav do drugih organiziranih kulturnih akcij. V vsaki sezoni bodo pripravili 8—10 proslav, v katerih bo sodelovalo okrog 400 nastopajočih. Vsako leto bodo naštudirali 2 odrski deli, imeli po 5 predstav doma in po 7 gostovanj, organizirali pa bodo kot doslej tudi od 6—8 predstav Mestnega gledališča iz Ljubljane. Moški pevski zbor bo pripravil po 5 javnih nastopov na leto. Načrtujejo tudi ustanovitve pihalnega orkestra.

KUD Ratitovec v Podlonku bo skupaj s šolo pripravljaj proslave ob občinskih, državnih in kulturnih praznikih, dramska sekcija bo pripravila vsaj po 1 odsko delo letno in več gostovanj.

Krajevna skupnost Sorica

KUD Ivan Grohar ima v svojem sestavu 4 sekcije. Dramska sekcija bo vsako sezono pripravila po 1 gledališko delo z več gostovanji, razne proslave in pridobivala nove člane, zlasti med mladino. Foto sekcija pripravi vsako leto 1 tečaj za nove člane in najmanj eno razstavo. Šahovska sekcija bo organizirala društvena in meddruštvena tekmovanja. Sekcija za knjižničarstvo deluje pod vodstvom občinske matične knjižnice. Veliko skrb bodo posvečali muzejski sekciji, ki bo skrbel za Groharjevo zbirko. Ker imajo na razpolago instrumente za tamburaški orkester, so si zadali nalogo, da ga ponovno ustanovijo.

Krajevna skupnost Dražgoše

KUD Brata Biček bo vsako leto pripravilo po 1 odsko delo z več ponovitva-

mi in gostovanji. Redno bodo organizirali razna poučna predavanja in kot doslej proslave.

Krajevna skupnost Davča

V Davči so v letu 1975 ponovno začeli s prekinjenim delom in planirajo proslave in 1 odsko delo z več gostovanji.

Zgodovinski arhiv Ljubljana — oddelek v Skofji Loki

V naslednjem petletnem obdobju 1976 do 1980 bo arhivska služba izpolnjevala vrsto nalog, ki jih lahko razdelimo v štiri skupine: 1. delo z zunanjimi ustvarjalci gradiva, 2. prevzemi gradiva, 3. urejanje prevzetega gradiva in gradiva, ki je že v arhivu, 4. znanstvena obdelava gradiva.

K 1. Pri zunanji službi bodo obiskali po 15 institucij letno, pomagali pri izločanju gradiva, pri odbiru arhivskih prostorov, z nasveti o opremljanju arhivov itd. Organizirali bodo posebne seminarje za arhivarje v podjetjih, ustanovah, šolah, društvih itd. Tem arhivarjem bodo izdelali tipske sezname za gradivo, ki so ga dolžni hraniti. Za odkup privatnih arhivov bodo organizirali posebno akcijo.

K 2. Prevzemanje gradiva zahteva ažurnost prevzemov pri nekaterih večjih ustvarjalcih gradiva, predvsem pri občinski skupščini. Nadaljevali bodo z zbiranjem tovarniških časopisov in drugega dokumentacijskega gradiva podjetij, zavodov, samoupravnih interesnih skupnosti itd.

K 3. Urejevanje bo enakomerno porazdeljeno na prevzete fonde in na nove fonde. Pri novih fondih bodo skušali doseči tako ureditev, da bodo dostopni strankam. Stare fonde predvojnne tovarne »Šešir« in povojnih KLO bo treba škartirati. Pri novih fondih bo največ dela z občinskim gradivom in pri arhivu sodišča. Pomembna naloga je vsakoletno mikrofilmanje starejšega in pomembnejšega gradiva ter restavriranje slabše ohranjenih oziroma ogroženih dokumentov. Gradivo, pomembno za loško zgodovino, bo treba dopolniti z mikrofilmi iz drugih arhivov, zaenkrat iz Arhiva Slovenije. Pri vseh delih in postopkih bodo vodili potrebne evidence, ki bodo enotne za ves zavod.

K 4. Z znanstveno obdelavo gradiva bodo seznanjali občane v Loških razgledih ali v samostojnih publikacijah z

izvlečki iz občinskih zapisnikov 1961 do 1918, s knjigo hiš in loških posestnikov, s 100-letnico loških gasilcev, s predvojnimi delavskim gibanjem, z vodnimi pogoni na loškem ozemlju, s prvo svetovno vojno na Loškem itd. Vse te naloge seveda niso uresničljive že v tem obdobju, skušali pa bodo nekatere teh akcij končati, druge pa vsaj pripraviti. Predvidevajo, da se bo uporaba gradiva močno povečala, predvsem zaradi množice občinskega gradiva. Še nadalje bodo sodelovali z muzejem, muzejskim društvom in občinsko kulturno skupnostjo. Za nemoteno poslovanje potrebujejo novo opremo, ker so vse obstoječe police že napolnjene. Vsako leto bodo potrebovali vsaj 50 do 70 arhivskih škatel za opremo gradiva. Pri zgradbi bodo potrebna nekatera nujna dopolnila (okenske mreže, specialne ključavnice itd.), popravila in vzdrževalna dela.

Muzejsko društvo

Iz programa društva povzemamo samo glavno nalogo: Vsako leto bo izdalo tako kot doslej zbornik Loški razgledi, in sicer tako, da bo leta 1978 izšel jubilejni 25. letnik, ki mu bo Muzejsko društvo ob četrtridesletnem izhajanju posvetilo še posebno pozornost, leta 1980 bo izšel že 27. letnik. V skladu s sklepi uredniškega odbora Loških razgledov ter odbora Muzejskega društva bodo Loški razgledi izhajali v obsegu 15—20 tiskovnih pol (na približno 300 straneh).

Društvo ima tudi pododbor v Železnikih in Žireh, ki jih za nujno delo pri vzdrževanju muzejskih zbirk financira iz svoje dotacije.

Groharjeva slikarska kolonija

Se naprej bo prirejala slikarska srečanja — v letu 1976 že desetič in v letu 1977 že deseto skupno razstavo del članov Groharjeve slikarske kolonije. V načrtu je dvoletno izmenično prirejanje slikarske kolonije in slikarskega extempora.

Mala Groharjeva slikarska kolonija bo v Škofji Loki vsako drugo leto, in to v letih 1977 in 1979, torej dvakrat v tem planskem obdobju. V letih 1976, 1978, 1980 pa se bodo mladi likovniki iz Škofije Loke udeležili otroške slikarske kolonije v Smederevski Palanki.

V srednjeročnem obdobju naj bi se okrepila spomeniška služba zaradi posebnih nalog v zavarovanem predelu mesta, tako da bi bilo postopoma do leta 1980 zagotovljeno iz sredstev za redno dejavnost financiranje enega arhitekta-konservatorja za vse leto. Utrdilo naj bi se načelo, da ni mogoče financirati prezentacije spomenikov, če niso obenem zagotovljena sredstva za redno dejavnost spomeniške službe kot sestavnega dela z zakonom predvidene obvezne javne službe.

Redna dejavnost zavoda bo obsegala poleg dolžnosti, ki izvirajo iz razmeroma doslednega in dovolj ažurnega obveščanja občinske uprave o posegih na kulturnih spomenikih, tudi izpolnjevanje ostalih z zakonom naloženih opravil. Pri tem naj posebej naštejemo: na področju arheologije sistematični arheološki spomeniški nadzor nad vsemi zemeljskimi deli v srednjeveških urbanih kompleksih, zlasti v Škofji Loki; sodelovanje v regionalnem občinskem programiranju in izdelavi spomeniških pogojev pri vseh urbanističnih in gradbenih posegih na arheoloških terenih ter strokovna obdelava ter prezentacija doslej najdenega drobnega gradiva materialne kulture poznega srednjega veka, odkopanega na področju mestnega jedra Škofje Loke; med naloge, načrtovane skupaj z muzejem, sodi evidenca arheoloških terenskih spomenikov in prezentacija arheoloških ostalin antične ville rusticae v Žabnici.

Na področju ljudskega stavbarstva oziroma kmečke arhitekture je treba z zaščitnimi ukrepi ohraniti tudi značilne in kvalitetne primere te vrste arhitekture; lahko tudi z manjšimi posegi, na primer z obnovo slikanih šivanih robov in ostale dekoracije na kmečkih hišah pripomoremo k ohranitvi tega gradiva. V zvezi z domovi pomembnih Slovencev naj bi hiše pomembnejših mož dobile spominske plošče. Umetnostni in urbanistični spomeniki, katerih prezentacija naj bi se financirala iz vseh virov in ne samo iz sredstev občinske kulturne skupnosti, so: spomeniška prezentacija mestnih obrambnih naprav in grajskega kompleksa, razvalin na Kranclju, nadaljevanje obnove fasad z rekonstrukcijo fasadnih pomolov in lesenih delov, prezentacija starega Komuna in restavriranje stropa v Gostečah iz 17. stoletja. Na pod-

ročju spomenikov ljudske revolucije bo dejavnost usmerjena predvsem v sistematično ureditev statusa grobišč in spomeniških obeležij NOB. Pripravljen je poseben popisnik za vpis v register, tako da bo urejeno premoženjsko-pravno vprašanje z vpisom v kataster in zemljiško knjigo. Šele tako bo mogoče trajno in programsko rešiti vprašanje rednega in strokovnega vzdrževanja in sanacije teh dragocenih prič naše zgodovine. Akcija je zamišljena v sodelovanju z muzejem. Rekonstrukcija tehniškega spomenika in ureditev okolice Plavža v Železnikih. Za popularizacijo spomeniške službe so predvidene vsako leto tematske razstave.

Seznam akcij in naložb v kulturne spomenike po prioritetenem redu:

1976 — Obzidje na gradu (faza I, po že izdelanem projektu), projekt za obzidje na gradu (faza II), rekonstrukcija lesene fasade na Spodnjem trgu, plavž v Železnikih;

1977 — Obzidje na gradu (faza II), projekt za prezentacijo razvalin na Kranjcu, plavž v Železnikih;

1978 — Prezentacija razvalin na Kranjcu (faza I), projekt za ureditev Gosteč, kmečka hiša Hosta;

1979 — Prezentacija razvalin na Kranjcu (faza II.), restavriranje stropa na Gostečem (faza I);

1980 — Restavriranje stropa na Gostečem (faza II), poslikana fasada kmečke hiše Pevno 9.

II. UREJANJE PROSTOROV ZA KULTURNO DEJAVNOST

Spada med zelo akutna vprašanja na kulturnem področju. Tu prikazane potrebe še niso razvrščene po prioritetenem redu, toda celotna slika potreb je jasna in terja učinkovito reševanje.

Za urejanje in za obnovo kulturnih domov je ZKPO Škofja Loka dobila naslednje predloge:

— Za Loško gledališče so izdelani vsi načrti in makete za adaptacijo na Spodnjem trgu.

— Moški pevski zbor Ivan Cankar Sv. Duh je nujno potreboval svojo pevsko sobo in jo je pričel urejati.

— KUD Ivan Tavčar Poljane ima v zelo slabem stanju streho kulturnega doma in električno napeljavo.

— KUD Zala Lučine je moralo prenesti svoje delovanje iz osnovne šole v Zadružni dom in so potrebna najnujnejša popravila enega prostora.

— KUD Trebije želi dokončano dograditi in usposobiti prostore, ki so jim bili pred leti pogoreli.

— KUD Boštjan Jezeršek Sovodenj že več let deluje v pomanjkljivi odrski opremi in morajo obnoviti oder in električno napeljavo.

— DPD Svoboda Žiri bi zaradi boljše akustike moralo znižati oder, zaradi varnosti dvigniti ograjo balkona, popraviti razpadajočo vhodno teraso, pleskati in beliti okna, vrata in dvorano.

— DPD Svoboda Železniki je s pomočjo prispevkov temeljnih organizacij združenega dela in s samopriskom krajanov dobilo nov kulturni dom, v katerem pa je nujno še urediti stopnišča, garderobo in oder.

— KUD Ivan Cankar iz Sorice bi nujno moralo popraviti streho in še del električne napeljave.

— Zveza kulturno prosvetnih organizacij Škofja Loka se je julija letos preselila v adaptirane prostore Puštalskega gradu. Dvorišče tega gradu je izredno funkcionalno za pripravo raznih kulturnih prireditev in bi ga želela v ta namen izkoristiti. Prostor pa bi potreboval streho in nekaj nujnih popravil.

Problem prostorov za Knjižnico »Ivan Tavčar« je dan že v obrazložitvi programa. Ker vse doslej še ni rešena preselitev iz Doma zveze borcev v sedanje prostore Ljubljanske banke ali drugam in ker tudi ni znana cena teh prostorov, s tem samo še poudarjamo, da bo ta problem treba rešiti v planskem obdobju 1976 do 1980.

Loški grad, kjer ima prostore Loški muzej, je treba stalno vzdrževati. Muzej iz sredstev za redno dejavnost teh vzdrževalnih stroškov, razen manjših, ne zmore. V planskem obdobju ima v načrtu poleg rednega vzdrževanja stavbe (streha, električna napeljava in ostalo) tudi večja in nujno potrebna dela, kot so dokončanje vzidave vseh oken, rekonstrukcija strelododa, rekonstrukcija centralne kurjave in odkup Groharjeve rojstne hiše.

Muzejsko društvo Škofja Loka ima v načrtu obnovo zgradb v Železnikih in v Žireh za potrebe tamkajšnjih muzejskih zbirk, ki jih vodijo in upravljajo pododbori društva.

Zgodovinski arhiv planira naložbe v opremo in vzdrževanje stavbe.

Naložbe v spomeniškovarstvene akcije so zajete že pri opisu dela.